

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

List 17.

V čertik 27. maliga travna 1854.

Tečaj VII.

V god slavne poroke Njih ces. kralj. Veličanstva 24. mal. travna 1854.

Bog obvari. Bog ohrani
Nam *Cesarja* z Avstrijo!
On naj vlada nas. in brani
Sveto vero z vso močjo.
V brambo krone vsak naj plane
Zoper vse sovražnike:
Ker s tem tronom le ostane
Terdna sreča Avstrije.

Za dolžnosti in pravico
Potezujmo se krepko:
Zasukajmo meč z desnico.
In vojskujmo se serčno:
Venec zmage si ovije
Okol čela vsak junak:
Za *Cesarja*, dom prelje
Svojo kri rad vsak vojak.

Obertnijo deržavljanov
Var' vojsakova krepost:
Zviša duh naj modrijanov
Umetnijo. učnost!
Blagoslov naj vedno zvira.
Dom slovi naj krog in krog!
Rodovitnost. zarke mira
Nam pošiljaj. večni Bog!

Stanovitno se sklenimo:
Le v edinosti je moč: —
Z združeno močjo storimo
Težko delo mem gredoč. —
Bratovsko le skup hodimo.
Sej v namenu smo eni:
Glas *Cesarja* zaženimo:
Slava! Slava Avstrii!

Hod' s *Cesarjem* tovaršica.
Z *Njim* zlahki Jo um in rod:
Blagomila *Cesarica*
Polna dušnih je lepot.
Kar se sreči da zateti.
To naj Bog vse podeli:
Francu Jožetu. Lizbeti. —
Čeli hiši Habsburški! D—i.

Pohujšanje otrok pri delu na kmetih in pomoč zoper tisto.

Razujzdanost se od leta do leta hujši naraša; povodnja hudobije ni samo po mestih, ampak tudi po selih skoraj vse čednosti odplavila, in pustila na mesto njih ostudne pregrehe. Vse zdihuje in žalostno poprašuje, kam de bo svet še po ti poti prišel? Skerbijo gospodarji in gospodinje, žalujejo očetje in matere, opominjajo duhovni, premišlujejo modri in pišejo učeni, ter išejo virov splohne popačenosti, in kažejo, kako jih zamašiti. — Druge stanove opustivši, vprašam, kje se kmeška mladost nar bolj pohujšuje? — Odgovor: Ravno pri delu. To se morebiti marsikterimu čudno zdi, in vender je resnično.

Večkratna priložnost, biti pri delavcih in poslušati njih govorjenje, me je prepričala, de se tam le malokterikrat kaj dobrega sliši, večidel pa nesramnosti, de gredo človeku lasje po koncu. Sirovi ljudje, kakor so kmeški posli in najemniki z majhnim izjemkam že sami na sebi, si prav prizadevajo vzajemno prekositi se v kvantanju in te gerdobije osoliti s kletvinjo. K takim ljudem pride skoraj zmerej kmeška mladost. So starši premožni, pošljejo sina ali hčer na njivo pogledat, kako de posli in najemniki delajo, koliko so že storili, in misleč, delavci se bodo bali, doma od otroka zatoženi biti, jim še clo zapovejo na njivi ostati, in pomagati delati, ako so že bolj odraseni. So pa starši revni, in nimajo sami in njih otroci doma dosti dela, gre cela hiša drugam potrebniga živeža pridobiti si, in večkrat, kar je posebno napčno, ne starši in otroci k ravno tistimu gospodarju. Ob kratkim: nedolžna mladost, ako ni že poprej doma

popačila se, pride po ti poti k malopridnežem, kakor sim jih popisal. Kaj se bo pač tukej naučila?

Zajde moder, uterjen mož k takim ljudem, si zamore tudi kaj dobrega pridobiti. Vidi, kako delec zamore človek v sirovost in pregrehe pasti, hvali Boga, de ga je po svoji gnadi varval, tako globoko zabresti, in premišluje, kako bi se bilo tem napakam bran staviti, ako mu je bližnjiga dušni blagor mar. Ali otrok naj bo že sedem ali dvanajst let star, in mladenec in devica nista zmožna tako pametno prevdarjati, ako bi bila tudi dvajseto leto spolnila. Kakor rahla zemlja je otročje, je mladostno serce. Kar se vanj useje, to raste; samo s tem razločkam, de seme hudobije zmerej čednosti previhra. — Željno poslušaj otrok, kar ne razume še. Hudič ima nar večji veselje, poteptati ljubeznjivo cvetlico nedolžnosti ob času, ko jo je nar bolj varvati treba in vsaditi na njeno mesto osat greha. Te neovergljive resnice nočejo kvantaci v svoji slepoti nikdar zapopasti, ter se vedno izgovarjajo, de otrok nič ne razume. Ali otrok ne razumeto dobro ohrani; komej se mu pamet zbujati začinja, in že vstaja hudo nagnjenje poželjivosti. Seme hudobije poganja in sad obrodi, preden se kaj dobrega v mlado serce vsadi. In pottlej? — Sej na njivo tudi nar lepši pšenično zerno, vender ti ne bo nikdar čistiga sadu prinesla, če je sapa osatniga semena nanjo zanesla. Tako tudi pri otroku. Uči ga, kolikor ga hočeš in moreš — greh se že v globočini njegoviga serca rodi. Z veseljem je s perviga poslušal pregrešne besede, in kmalo radovedno iše priložnosti spet slišati jih, in te se sedanje čase nikdar ne manjka. Ali to ni res? De bi tako ne bilo! —

So pa majhnim otrokam take priložnosti mo-

čno nevarne, koliko bolj tistim, pri katerih so že nastopile skušnjave meseniga poželenja? Vlij na razbeljeno mast vodé in v trenutku boš imel ogenj v strehi. Enako človek pohujšljive besede sliši, in že se užge v njem ogenj strašnih strast, grozovit-niši od tistiga, ki tvoje poslopja pokončuje. Ogenj, ki v srcu tvojiga sina, tvoje hčere gori, v mig-ljeju podre, kar si ti več let skerbno zidal, in se vender prostira in razsaja in divja brez konca in kraja, ter druge serca popada, tako de se zadnjič ne ve, kje je goreti začelo. In starši — varhi nje-žnih serc svojih otrok, kje ste? Kaj de jih niste varvali? — Vi ste spali? — O strah in trepet! Za-stonj je zdaj gasiti! Le vsigamogočna gnada Božja zamore se kaj opravi. In veste, de je nesrečniki sami ne bodo zaničevali? To je konec vaše zani-kernosti!

Ljubi starši! ki ste gospodarji in gospodinje, premislite, so li vzroki, iz katerih vi svoje otroke k delavcam pošiljate, kaj veljavni? Je otrok majhin, ne more tedaj sam se nič delati, kaj bo pač o delu razumel? Koliko zamorete vi na njegovo razsodbo zanesti se? In najemniki? Njih strah ravno tudi ne bo tolik, ker so zadosti prebrisan, majhniga gos-podarčika dobro preslepiti. Ako niste sami pri de-lavcih bili, ali jih saj večkrat priganjat šli, se mo-rate zvečer nad njih nemarnostjo ravno tako jeziti, kakor takrat, ko ni bilo otroka pri njih; in pri vsim tem se je morebiti vaše dete na duši popačilo. Lju-bite tedaj svoje mlajše, imejte jih pri sebi. Pa kaj pomaga jih pri sebi imeti, ako vidijo, de se vi ne-sramnostim najemnikov posmehujete, nobeniga ne zavrnete in morebiti tudi sami nespodobno govo-rite? Pohujšanje je le še strašnejši. Vaša dolžnost je nesramnežem terdo zapovedati, de naj molčijo, ako ne znajo nič pametniga govoriti. Ne zgovarjajte se, de ne boste nobeniga delavca k hiši dobili, če boste tako ž njimi ravnali. — Dovolite mi vas vpra-sati, ali more Bog seme blagosloviti, ki se v grehu seje, in v grehu spravlja? Se ne pravi z Bogam norčevati se, le takrat moliti in zdihovati, kadar pride huda nevihta, grom, blisk in toča, in žuga vse vaše upanje na polju pokončati, ob času setve pa, in pletve in žetve in mlatve manj na to misliti, kako bi se Bog, kakor, kako bi se hudič častil? Povejte mi, se li strinja obnaša delavcov na polju in v skednju s sveto mašo na zahvaljeno nedeljo? Hočete na njivah srečo imeti, služite Bogu, ne pa peklenskimu, ki je vam dati ne more. Torej nikar misliti, de vam bo zavoljo vaše poštenosti delavcov manjkalo! Ravno prepoved nespodobniga govorjenja in obnaše pri vaši hiši bo vam vse poštene ljudi privabila, katerih je vender še kaj. In taki, menim, bodo saj več in boljši delali in storili, kakor uma-zani klafači, ki zlati čas tratijo z vednim domi-šljevanjem nespodobnosti in vam brezvestno denar iz žepa kradejo. —

S takim in sicer samo s takim ravnanjem in obnašanjem proti delavcam se zamore tudi bolj od-rašena mladost saj nekoliko zapeljivosti zavar-vati. Naj bota že mladeneč in deklica od bogatih ali revnih staršev, k delu morata priti. Zapreti se ne dasta, odločena od sveta ne moreta živeti. Po-lje, vinogradi, vertje, travniki, hosta in pota so kraj, kjer si svoj vsakdanji kruh služita. Med ljudi morata; ali tukaj se tako gotovo tudi njih serce ali oplemeni ali popači, kakor gotovo je, de imajo iz-gledi nar večji moč do človeka.

Ne bom dalje popisoval nasledkov dobrih in

slabih tovaršij in nevarne slane gerdih besed, ktera zamore le prekmalo lepo rožico nedolžnosti popa-liti. Kar sim od majhnih otrok govoril, velja tudi tukaj; samo veliko gotovši še. Toliko pa vas, ljubi starši, prosim in zarotim pri Bogu, dovolite, ako ste revni, svojim otrokam le v take hiše iti služiti, katerih gospodarji in gospodinje od poslov in najem-nikov kersansko obnašanje terjajo, kateri se tako pošteno obnašajo, kakor sim gori omenil, de bi se obnašati mogli. Imejte jih, kadarkoli je mogoče, pri delu zraven sebe. Kadar pa to ni mogoče, iz-ročite jih varstvu pametnih, bogaboječih ljudi. Ne prepustite jih njih svojeglavnosti, ktera jih žene tje na delo iti, kjer je večji priložnost grešiti. —

Ste pa, predragi starši! premožni, je vaša skerb tudi že nekoliko olajšana. Koliko je ravno vaše premoženje, ali morate sami delati, ali na de-lavce samo paziti, de pridno delajo, ste vender v stanu svoje otroke, če ravno ne pri sebi, saj blizo sebe imeti, ker niste prisiljeni, jih drugam pustiti, preživitev služiti si, in zraven tega marsiktere ne-varnosti jih obvarvati, ter zamorete s terdovoljno terjatvo dobriga za-deržanja od poslov in najemni-kov priložnost, kaj slabiga slišati ali viditi, če ne čisto zatreti, saj pomanjšati. Ne zamudite tedaj spredkov poslužiti se, ktere vam je Bog po svoji dobrotljivosti naklonil.

Ali prizadevanje posameznih ljudi ne zda ve-liko. Bodite še tako skerbni starši, prosite in sva-rite še tako marljivo svoje najemnike nič nespodob-niga ne govoriti, žugajte poslam zavoljo slabe obnaše jih iz službe spoditi: bote sicer doma nekaj opravi-li, ali vaši otroci ostanejo pri vsim tem v veliki nevarnosti zapeljani biti. Pridejo k sosedu in sli-šijo pogovore, ktere vi prepovedujete, vidijo obna-šanje, ktero ste vi v svoji hiši zaterli, in tako za-peljivost morebiti poznejši, pa vender gotovo sledi. Kako bi bilo tukaj pomagati?

Prepričani, de zedinjene moči veliko več izda-jo, kakor posamitna prizadete in težavno nape-njanje razklanih zmožnost, so ljudje v društva stopili, kjerkoli so kaj važniga doseči ali izpeljati hotli. Je pa nravno poboljšanje ljudi gotovo nar imenitniši naloga sedanjiga, kakor vsaciga časa, zakaj bi se tudi k dosegi taciga namena društvo ne ustanovilo? Kako bi bilo, ko bi gospodarji cele vasi ali fare, ali saj premožniši v vasi ali fari, za-vezali se, vestno skrbeti, pri svoji hiši med posli in delavci nikdar nič nespodobniga ne terpeti? Naj bi se že tako zedinjenje ali bratovšina ali kako dru-gači imenovalo, ime samo na sebi nič ne izda.

Tako društvo bi po moji misli veliko pomagalo, ko bi le društveniki svoje nove dolžnosti natanko spolnovali. Revni ljudje morajo služiti, ako hočejo živeti; in, še tako razujzdani, bi se varvali, svoje nesramnosti vnanje pokazati, iz strahu, sedanjo službo zgubiti brez nade drugo dobiti, ker bi se gospodarji cele okolice branili, jih zavoljo slabe obnaše pri hiši imeti. Ali bi se ne prekopala tako pot marsikterimu pohujšanju? —

Akoravno bi se popačeni ne povernili k čisti kreposti, bi vender nalaš ne pohujševali mladih, kateri bi v vednim zavetju očetovskega in materniga varstva lepši in lepši v čednostih v bogaboječnosti napredovali. Ne preteklo bi veliko deset let in ču-tila bi se dovezema dobriga obnašanja med posli in najemniki: družina bi vsa drugačna postala; po-manjšale bi se zapeljivosti nježnih otročjih serc in skerbi dobrih staršev: kersanskiga duha navzetim

poslam bi tudi delo vse drugači od rok šlo, ter bi Bog dobro z dobrim poplačal in vsim skupej srečo podelil. Berslinski.

Afrikansko.

Iz pisma P. Vencelna Netherda, franciskana v Kairi, do gospod L. Jerana v Ljubljani vzamemo naslednje, kar bi utegnilo častitim bravcam Danice mikavno biti.

„Prečastiti gospod! . . Pišete mi od nekakiga punta v Sudanu; — od tega se v Kairi nič ne ve, temuč ravno nasproti, imamo dobro in mirno vladanje, ne le samo v Egiptu, ampak tudi gori, dokler oblast našiga Abas-pašata seže. Pretečeniga mesca svečana je naš P. Filip od eniga zmed misionarjev v Hartumu pisanje dobil, v katerim on popolnoma zadovoljnost naznanuje, le samo zavoljo smerti dveh Vam znanih misionarjev se britko potoži.“

„Novic, kakoršnih Vi, častiti gospod! od Kaire in od našiga društva želite zvediti, zares nikakoršnih ni. Kar domačine močno žali, je rusovska vojska; ali od nje se zamore le malo zvediti, pa tudi govoriti ne, ker je deržavno prepovedano se očitno od vojske mëniti, de bi se grozovitna turška serditost (fanatizem) ne zbudila. Sreča za evropsko naselbo, de imamo tukaj v Kairi dobriga policijskiga vodja, nekošniga Horsuth-pašata, kateri se prav modro obnaša, občinski mir in zadovoljnost med tolikermi narodi v Kairi ohraniti.“

„Šolski bratje so persli, njih pet, in učiti so začeli 15. svečana. Učencov je dan na dan zmerej več.“

„Dobro se imejte, in spomnite se mojimu vodstvu zročenihi nemških naselcov v svoji pobožni molitvi in pri sv. maši. Od nedelje kvinkvagezime začemši imam ob nedeljah ob devetih zjutraj med mašo kratko pridigo za nemške verne, kateri sicer ne pridejo v obilnim številu, pa zmerej po nekoliko. Upam pa, de bodo sčasama gorečniši, ker vselej je začetek težaven“. (Oddano 29. sušca, perslo 20. mal. travna).

P. Vencel, Moraván po rodu, je pravi angel varh in edini oskerbnik za nemške in slovanske naselnike v Kairi, ali naselniki po tacih mestih so večidel zanikarni in mnogi ne piškaviga oreha vredni. Torej ima imenovani pater silo velike sitnosti in nadleže ž njimi. Kar je domačih pravovercov, so veliko boljši mem večidel slabovernih in samopašnih ptujcov. Pa tudi zmed zbeganihi ovc skerblijivost ondotnih duhovnov včasih ktero zopet v hlev nazaj perkliče; zlasti je ločenihi (schizmatičskih) Koptov po unih krajih silo veliko, kateri so voljni se v pravo cerkev verniti, zlasti ako bi se jim zamoglo zraven dušne kterikrat tudi kej telesne pomoči skazati, ker so sploh ubožni in v pomankanju živč. Z eno malo pomočjo bi se marsikterikrat cela deržina zamogla rešiti, to bi bilo boljši, kakor zamurčika odkupiti; pa kaj, ko ondotni redovniki sami ob milovšini iz Rima živč!

Kratek pregled človekoljubnih naprav v blagor ubozih in terpečih v Gorici od naj starejših časov do našnjiga dne.

(Dalje.)

c. Gospod Janez Kontavale (Contavalle) duhoven iz Bolonje domá, ki še zméráj živi v bla-

gim spominu med Goričani, je vstanovil tukaj žensko sirotišnico, ki se po njem Kontavalova sirotišnica (l'orfanotrofio Contavalle) kliče. — Kontavale je mende v letu 1798 sem v Gorico prišel, ker najdemo pisano, de ga je Goriška mestna gosposka 22. kozop. 1799 med Goriške mestnjane vverstila zavoljo zaslug, ki si jih je bil pridobil s svojimi izverstnimi pridigami v letu 1798 in v postu leta 1799. To leto (1799) je mende Kontavale tudi že bil sirotišnico odperl; zakaj v letu 1825 je dne 29. kozop. pismeno prosil, de bi mu bila odvzeta skerb za sirotišnico, po tem ko je že 26 let zanjo po mogočosti skerbél, sadaj mu pa starost več ne pripuša še dalej to skerb imeti. Tadaž zamoremo po pravici terditi, de je Kontavalova sirotišnica bila odperla že v letu 1799. Ali hišo na Goriškim gradu, ki je bila nekdaž grofov Petazzi, in v kateri so dan današnji sirote, je Kontavale ukupil še le v letu 1802 s pogodbo od 12. listopada, za 2000 gold. od tkavca Antona Pesce. — Nad Kontavalam vidimo, kolikanj premore terdna in stanovitna volja tudi eniga samiga. Osem in dvajset let zaporedama je on skerbél za svojo sirotišnico, in vender ni imel nobenihi gotovihi, rednihi dohodkov razun tega, kar si je s pridiganjem služil, in kar je vbogajme sprosil pri milosercnihi Goričanihi; vedil pa je res tudi vsako le mogočo priložnost porabiti, de je za svoje drage sirote kaj dobil. Večkrat se mu je prigodilo, de niso imeli kaj jesti ne on, ne njegove sirote; ali dobri duhovnik je vselej terdno na Boga upal, in v tem zaupanji ni bil nikoli osramoten: vselej mu je bilo pomagano. — V letu 1822 je nekaj sveta ukupil v Renčah (Ranziano); in v letu 1823 je Salisburški korar Jožef grof Strassoldo v svojim testamentu od 22. grudna tej sirotišnici zapustil svoje posestva v Villanovi pri Fari s tem dodatkam, de, ako bi imela ta naprava kadaj nehati, ima Goriški škof pravico, dohodke teh posestev obrniti v prid 12 sirot. —

Kontavalove zasluge je spoznala tudi visoka vlada, in cesar Francisek I. mu je podal zavoljo tega veliko zlato svetinjo, in pa letno izslužbno plačo 400 gold., ki je pa ni dolgo vžival, zakaj 22. listopada 1827 je v svojim 84. letu mirno v Gospodu zaspal. V svojim testamentu od 15. malla serpana 1826 je vse, kar si je bil v Gorici pridobil, svoji sirotišnici zapustil, namreč hišo na Gradu in zemljo v Renčah; svojimu bratu pa v Bolonji je zapustil svojo zlato svetinjo in ves svoj očetovski delež.

Sadaj skerbé za to sirotišnico usmiljene sestre, in sirot je v njih 32. Goriški knez in viši škof so napravi varh (protettore), vodja pa sadajni prošt tukajšne Goriške velike cerkve, Avgustin baron Kodeli. (K. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Preteklo nedeljo popoldne je silo veliko ljudi k Ternovski cerkvi prišlo, v tem sv. kraju besedo Božjo poslednjič poslušat, stari cerkviči zadnji-krat obilnih darov prinest, de bi se ob svojim času v tolikanj lepši podobi prikazala, in se vdeležit lepe slovesnosti, s ktero je bilo po litanijah presveto Rešnje Telo v bližnjo kapelico preneseno. — V god sv. Jurja je bila v Šenklaški cerkvi ob desetih slovesna masa, sprositi od nebeškiga Očeta srečo in blagoslov nad presvitliga cesarja in presvitlo cesarico. Mestna gosposka je dala v ta namen 500 gold. za uboge mestnihi in

predmestnih fará, de bi se ta dan tudi oni veselili, ki jim sicer solnce veselja redko sijé. Pa tudi sicer so reveži sem ter tje priliko imeli o tem dnevu veseliti se. Tako je bilo v samostanu častitih Ursulinaric okoli 60 revnih dekličev pogostovanih in poslednjič še z obilnim denarjem obdarovanih, ki so ga premožniši učenke znotranje šole, ktere so ubogim deklicam z velikim veseljem pri obedovanju stregle, iz praviga kersanskega usmiljenja za nje zložile bile. — V spomin slavne poroke so presvitli cesar za uboge v raznih deželah 200.000 gold. podarili, in okoli 500 redov po različnih krajih podelili. Zmed duhovstva Ljubljanske škofije so rede prejeli: milostivi knez in škof red železne kro- ne 1. verste, gosp. Dr. Simon Ladinig, častni korar in svetovavec poglavarstva, red železne kro- ne 3. ver- ste, gospod stolni dekan Karol Zorn, gosp. prost Jer- nej Arko in gosp. dekan in častni korar Anton Kos: viteški križ Franc-Jozefoviga reda. Zmed učencov sta prejela gospoda Ign. Böhm v Kočevju in Jak. Peharc v Teržicu sreberni križ za zasluge s krono. — Na Dovjim je 22. maliga travna umerl gospod Kl. Janša. Naj v miru počiva!

Iz Horjula 23. mal. travna. Ko so včeraj po- poldne lepo vbrano perterkovati perčeli, začne pokati, de se deleč okrog razlega, in ko se je ravno takrat naša mlada cesarica proti Dunaju peljala, povsod slo- vesno sprejeta, je tudi per nas sleherni že vedil, kaj to slovesno zvenenje in streljanje pomeni. — Naši fantje, zmed kterih so nekteri že svitliga cesarja vidili ter mu zvesto služili, nekteri še v službi, in spet drugi bodo še vojsaki, so to slovesnost povzdignili, ter so pristo- voljno se zbrali in tako očitno pokazali, kako radi imajo junškega cesarja. — Dans per veliki maši so bile dol- žnosti do cesarja, nam po milosti Božji daniga, in njega namestnikov razložene in posebno so bile tudi lepe ker- šanske lastnosti našiga svitliga cesarja in tudi mlade cesarice omenjene, in gotovo so si vsi dobro zapomnili, kako lep zgled nam vsim je svitli cesar, ki, akoravno cesar, se ne sramuje v prah poklekniti, ko ga mašnik s presv. Rešnjim Telesam sreča, ko marskteri šterkovec misli, de mu ni več treba svojih grešnih kolen per- pognuti.

Tudi za uboge se je v ta namen več nabralo, de bodo po blagi želji svitliga cesarja se spomnili njih po- roke. Bog daj, de bi presvitli cesar in cesarica vedno srečno živela in nas, kot dozda, zmerej z lepim zgle- dam in milo vodila!

Janez.

Iz Gorice 21. apr. S—. Danas imam oznaniti eno žalostno in eno radostno. — Dne 17. tega je Go- rica zgubila po petdnevni bolezni mnogozasluženiga gosp. Janeza Marica (Marizza), fajmoštra pri svetim I- gnacii, častniga korarja. Rojen v Brumi zraven Gradiske 30. avgusta 1781, je svoje šole večidel v Celovcu opravil, in potem kot duhoven pridno delal v Gabrii pod Moško faro, in potem kot kaplan pri farni cerkvi sv. I- gnacia v Gorici, kjer je leta 1819 tudi fajmošter postal, in od tistih dob v tej službi ostal do svoje smerti. Ko- likanj dobrega je ta skerbní pastir sebi izročeni čedi ves ta dolgi čas storil, vé na tanjko sam Vsegavedočí; ali tudi hvaležni Goričani so pokazali, de dobro vedo, kaj so v rajnkim imeli, in v koliko zgubo jim je smert nje- gova. Tako so se trumama drenjali k mertvaškemu odru, kjer je njegovo umerlo truplo ležalo, de mnogi niso mogli še zraven priti, ga poskropit. In neizštevila truma mest- njanov obojiga spola in vsih stanov in vsake starosti ga je do tihiga groba spremlila. Bili so za pogrebšino ubogi iz tukajšne siromašnice; odgojenci naprave za zapušene in zanemarane otroke, gluhonemi, usmiljeni bratje, čast,

OO. kapucinarji in franciškani; udje društva „il pio sov- vegno“, bogoslovci, udje bratovšine serca Jezusoviga, vsi v fari prebivajoči duhovni in mnogo neduhovnih oseb, učeniki normalnih šol, in še celó predsednik Goriške kresije baron Buffa, ter mestni glavar (podestà) dr. Karol Doliak in mnogo družih, ki jih ne morem po samim povedati in imenovati. Očiten dokaz, kolikanj je rajnki bil od vsih spoštovan in ljubljen. Tudi se je marsikterimu kaka gorka solza po žalostnim obrazu vtila, ko smo ga 19. aprila zvečer pokopavali. Naj počiva v miru, in vživa dobro zaslužení venec tam gor, kteriga je Bog vsim pravičnim obljubil!

Vesela novica pa je ta le; kakor sim enkrat že oznanil, de dobimo letos Jezuite v Gorico, tako morem sadaj z veseljem povedati, de jih res že med sabo vi- dimo. Dva sta, slavni Stöger, in pa izvrstni pridig- gar Schneeweiss, ki sta prišla iz Tersta, kjer sta letošnji sveti post nemške pridige imela. V petek, sa- boto in nedeljo, to je, 21., 22. in 23. tega mesca aprila, imata duhovne razgovore za ljudstvo v farni cerkvi sv. Ignacia. Zjutrej ob enajstih ima čast. pater Stöger premišlovanje, zvečer pa ob petih p. Schneeweiss pridigo; vse po nemško. Pervo premišlovanje čast. p. Stö- gerja, pri kterim je bilo silo dosti ljudi, je bilo tako, de je gotovo vsakimu pričujočimu globoko v serce šlo. Oh! je mende marsikteri iz nazočnih duhovnov z mano vred zdihnil, de bi pač za nas duhovne kaj skoro du- hovne vaje taki možje imeli! Je že to splošno, me- šanimu poslušatelstvu primerjeno govorjenje, naše serca tako živo zadelo, kaj bi še le bilo, ako bi samo nam bilo vse namenjeno!

Ko sim tole pisemce sklepal, in ga zapečatiti mi- slil, sim zvedil žalostno novico, de so naš preljubi knez in veliki škof zopet hudo slabi, tako de so prosili za sveto popotnico. Prečastiti gospod Janez Ev. Mozetič, korar in dekan stolne cerkve, so jim, spremljeni od vsih dru- gih korarjev in od velikiga števila duhovnikov presveto Rešnje Telo prinesli in jih obhajali. Danes večer smo že v farni cerkvi sv. Ignacia po pridigi, ki jo je čast. p. Schneeweiss imel, kakor smo zgoraj omenili, na pridgarjevo opomenitev za zdravje visokiga bolnika mo- lili, in jutri bomo začeli tudi pri sveti maši pridevati molitev za bolniga vikšiga pastirja. Bog usliši naše mo- litve, in nam ohrani še dolgo dobrega Očeta! Amen.

Na Dunaju je bila véliki četertik v cesarskim dvoru lepa slovesnost „umivanje nog“. V ta namen je prišlo 12 revnih starčikov v črni obleki ob sedmih v cerkvice cesarskiga grada, kjer so k svetimu obhajilu pristopili. Na to je nasledovalo v dvorani cesarskiga grada umivanje nog, ktero so presvitli cesar sami v- pričo vsiga dvorníštva opravili. Pristop je vsacimu do- voljen, ki je pošteno oblečen, ako ima od mestne go- sposke vstopni listek. Po umivanju nog nasleduje go- stovanje ubozih s postnimi jedili, in vsaki starčik dóbi políc dobrega vina, mošnjico s 30 deseticami, in čašo, na kateri je leto in prilika darú vpisana. Naj starši zmed téh mož, Filip Ehemoser, ima 93 let, naj mlajši, An- ton Rogač, 83 let.

Hlas.

„Katolicke Noviny“ so naznanile, de je gospá Franciska Batthány, rojena grafinja Széchényi, v Pinkafeldu samostan za usmiljene sestre založila. Za tako veliko stavbo potrebni les bodo tamošnji prebivavci, veči del protestanti, zastonj privražali.

V zedinjenih državah severne Amerike je sa- daj 41 škofij, 1574 duhovnij, 1712 cerkev, 34 seme- niš, 20 cerkvenih vikših šol, in 112 samostanov v odrejevanje mladiga ženstva.

C. a M.